

## Maturitní zkouška z ČJL 2026

### 1. Společná část maturitní zkoušky - <https://maturita.cermat.cz/>

- Je konána **pouze formou didaktických testů**.
- **Didaktický test** z českého jazyka a literatury **koná každý maturující žák povinně**.
- Didaktický test **trvá 85 minut**.
- Žákovi podle **§ 20** školského zákona se **na jeho žádost** prodlužuje **dobu konání** testu o 30 minut a má možnost použít **překladový slovník**.
- Test je hodnocen slovy: **uspěl / neuspěl** a dosaženými procenty.
- Úspěšné složení didaktického testu **není podmínkou** ke konání **profilové části maturitní zkoušky z českého jazyka a literatury**.

### 2. Profilová část maturitní zkoušky - TRIVIS PROSTĚJOV Střední škola veřejnoprávní, s.r.o.

- Tvoří ji **dvě části**:
  - **písemná práce** z českého jazyka a literatury
  - **ústní zkouška** z českého jazyka a literatury **před zkušební maturitní komisí**
  - **maximum bodů: 75 - hranice úspěšnosti 40% v obou částech**
  - **hodnocení: výborný - nedostatečný** (horní hranice intervalu v procentech)

|                 |                    |              |                   |                                           |
|-----------------|--------------------|--------------|-------------------|-------------------------------------------|
| 100%<br>výborný | 87%<br>chvalitebný | 73%<br>dobrý | 58%<br>dostatečný | 40%<br>hranice úspěšnosti<br>nedostatečný |
|-----------------|--------------------|--------------|-------------------|-------------------------------------------|

#### Písemná práce z českého jazyka a literatury

- forma: **souvislý text** odpovídající slohové práci
- rozsah: minimum **300 slov** - maximum není stanoveno
- počítání slov: co znak oddělený mezerou, to jedno slovo (jako ve Wordu)
- časový limit: **125 minut** včetně času na volbu zadání
- zadání: **4 témata**, z nichž **žák** konající zkoušku **volí právě jedno**
- forma zadání: název zadání a způsob zpracování zadání (popřípadě výchozí text, obrázek či graf)
- Žákovi podle **§ 20** školského zákona se **na jeho žádost** prodlužuje **dobu konání** testu o 40% a má možnost použít **překladový slovník** v listinné podobě, nebo elektronický, je-li k dispozici offline; slovník nesmí být v mobilu
- hodnocení: písemná práce tvoří **40% hodnocení profilové části MZ**
- bodový rozsah: **hranice úspěšnosti 12 bodů; maximum 30 bodů**
- kritéria hodnocení:

| Profilová část maturitní zkoušky<br>Kritéria hodnocení písemné práce z českého jazyka a literatury                                                                                    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. Vytvoření textu podle zadaných kritérií<br>a. téma, obsah<br>b. komunikační situace, slohový útvar                                                                                 |
| 2. Funkční užití jazykových prostředků<br>a. pravopis, tvarosloví a slovo tvoření<br>b. lexikum (slovní zásoba)                                                                       |
| 3. Syntaktická a kompoziční výstavba textu<br>a. větná syntax, textová koheze<br>b. nadvětná syntax, koherence textu                                                                  |
| Každé z dílčích kritérií je hodnoceno body na škále 0 - 1 - 2 - 3 - 4 - 5.                                                                                                            |
| Maximální dosažitelný počet bodů je 30.                                                                                                                                               |
| Hranice úspěšnosti je 40%, tedy 12 bodů.                                                                                                                                              |
| V případě, kdy je písemná práce hodnocena v dílčím kritériu 1a nebo 1b počtem bodů "0", podle dalších kritérií se již nehodnotí a výsledný počet bodů za písemnou práci je roven "0". |
| Závazně se hodnotí 0 body, pokud text splňuje alespoň jednu z těchto charakteristik:                                                                                                  |

|                                                                                                                                                                                                                           |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>• písemná práce nesplňuje požadavky na dílčí kritérium 1a: text se prokazatelně nevztahuje k zadanému tématu, reflektuje zcela jiné téma;</li> </ul>                               |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>• písemná práce nesplňuje požadavky na dílčí kritérium 1b: text prokazatelně nevykazuje charakteristiky zadaného útvaru a reaguje na jiné vymezení komunikační situace;</li> </ul> |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>• písemná práce nesplňuje požadavky na stanovený minimální rozsah; tj. <b>nejmenší možný počet slov, při kterém lze práci hodnotit, je 250.</b></li> </ul>                         |
| <p>Předmětem hodnocení je pouze autorský text žáka. Text prokazatelně převzatý z dostupného zdroje se nezapočítává do celkového rozsahu písemné práce, a není tedy předmětem hodnocení.</p>                               |

Kritéria hodnocení a bodová škála hodnocení písemné práce z čjl přiložena v samostatném dokumentu.

#### Ústní zkouška z českého jazyka a literatury před zkušební maturitní komisí

- forma: **řízený rozhovor** s využitím **pracovního listu**
- časový limit: příprava ke zkoušce - **15 minut**; ústní zkouška - nejdéle **15 minut**
- povolené pomůcky: **pracovní list** (úryvek nebo úryvky z konkrétního literárního díla a úryvek ověřující znalosti a dovednosti žáka vztahující se k učivu o jazyce a slohu)
- pracovní listy: **v jednom dni nelze losovat dvakrát pracovní list ke stejnému literárnímu dílu**
- zadání: volba **20 děl** na základě **školního seznamu literárních děl**
- hodnocení: ústní zkouška tvoří **60% hodnocení profilové části MZ**
- bodový rozsah: **hranice úspěšnosti 18 bodů; maximum 45 bodů**
- kritéria hodnocení:

| <b>Profilová část maturitní zkoušky</b><br><b>Kritéria hodnocení ústní zkoušky z českého jazyka a literatury</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>1. Analýza uměleckého textu:</b> <ol style="list-style-type: none"> <li>část: zasazení výřatku do kontextu díla, kompoziční výstavba / veršová výstavba, téma a motivy, literární druh a žánr</li> <li>část: časoprostor, vyprávěč / lyrický subjekt, postavy, vyprávěcí způsoby a typy promluv</li> <li>část: jazykové prostředky a jejich funkce ve výřatku</li> <li>část: trópy a figury a jejich funkce ve výřatku</li> </ol>                                                                                                                                                              |
| <b>2. Literárněhistorický kontext literárního díla:</b> <ol style="list-style-type: none"> <li>část: kontext autorovy tvorby, literární kontext</li> <li>část: obecně kulturní kontext, historický kontext</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>3. Analýza neuměleckého textu:</b> <ol style="list-style-type: none"> <li>část: komunikační situace, slohotvorné činitele, různé možné způsoby čtení a interpretace textu</li> <li>část: hlavní myšlenka textu, domněnky a fakta</li> <li>část: funkční styl, slohové postupy, slohový útvar</li> <li>část: členění textu, jazykové prostředky a jejich funkce ve výřatku</li> </ol>                                                                                                                                                                                                           |
| <b>4. Výpověď v souladu s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <p>První, druhé a třetí kritérium je rozčleněno na dílčí kritéria, žák je tedy hodnocen celkem v 10 oblastech. První, druhé a třetí kritérium, resp. dílčí kritérium je hodnoceno na bodové škále 0 - 1 - 2 - 3 - 4. Čtvrté kritérium je hodnoceno na bodové škále 0 - 1 - 2 - 3 - 4 - 5.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <p>Maximální dosažitelný počet bodů za celou dílčí zkoušku je tedy 45.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <p>Hranice úspěšnosti je 40%, tedy 18 bodů.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <p>Pro hodnocení ústní zkoušky platí následující vnitřní podmínky hodnocení.</p> <p><i>Pro analýzu uměleckého textu (1. kritérium) a literárněhistorický kontext literárního díla (2. kritérium) platí:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li><b>1. Za první a druhé kritérium musí žák získat alespoň 8 bodů.</b> Pokud získá méně než 8 bodů, je za ústní zkoušku <b>celkově hodnocen 0 body.</b></li> <li><b>2. Za kritérium analýza uměleckého textu musí žák získat alespoň 6 bodů.</b> Pokud získá méně než 6 bodů, je za ústní zkoušku <b>celkově hodnocen 0 body.</b></li> </ol> |
| <p>Hodnocení kritéria <i>výpověď v souladu s jazykovými normami a zásadami jazykové kultury</i> se vztahuje k výkonu žáka v průběhu celé zkoušky. Pro toto kritérium platí vnitřní podmínka hodnocení:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |

1. Pokud žák získá **v některé z dílčích částí** ústní zkoušky (tzn. v I. až III. části analýzy uměleckého textu a/nebo v I. až II. části analýzy neuměleckého textu) **0 bodů**, může být v kritériu *výpověď v souladu s jazykovými normami a zásadami jazykové kultury* **hodnocen maximálně 3 body**.

Kritéria hodnocení a bodová škála hodnocení ústní zkoušky z čjl přiložena v samostatném dokumentu.

## STRUKTURA ÚSTNÍ ZKOUŠKY

| kritérium                                                                             | dílčí část                  | ověřované vědomosti a dovednosti                                                                                                                                                                     |
|---------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| CHARAKTERISTIKA UMĚLECKÉHO TEXTU                                                      | analýza uměleckého textu    | I. část <ul style="list-style-type: none"><li>• zasazení výňatku do kontextu díla</li><li>• kompoziční výstavba / veršová výstavba</li><li>• téma a motivy</li><li>• literární druh a žánr</li></ul> |
|                                                                                       |                             | II. část <ul style="list-style-type: none"><li>• časoprostor</li><li>• vypravěč / lyrický subjekt</li><li>• postavy</li><li>• vyprávěcí způsoby a typy promluv</li></ul>                             |
|                                                                                       |                             | III. část <ul style="list-style-type: none"><li>• jazykové prostředky a jejich funkce ve výňatku</li></ul>                                                                                           |
|                                                                                       |                             | IV. část <ul style="list-style-type: none"><li>• trópy a figury a jejich funkce ve výňatku</li></ul>                                                                                                 |
|                                                                                       | literárněhistorický kontext | I. část <ul style="list-style-type: none"><li>• kontext autorovy tvorby</li><li>• literární kontext</li></ul>                                                                                        |
|                                                                                       |                             | II. část <ul style="list-style-type: none"><li>• obecně kulturní kontext</li><li>• historický kontext</li></ul>                                                                                      |
| CHARAKTERISTIKA NEUMĚLECKÉHO TEXTU                                                    | analýza neuměleckého textu  | I. část <ul style="list-style-type: none"><li>• komunikační situace</li><li>• slohotvorné činitele</li><li>• různé možné způsoby čtení a interpretace textu</li></ul>                                |
|                                                                                       |                             | II. část <ul style="list-style-type: none"><li>• hlavní myšlenka textu</li><li>• domněnky a fakta</li></ul>                                                                                          |
|                                                                                       |                             | III. část <ul style="list-style-type: none"><li>• funkční styl</li><li>• slohové postupy</li><li>• slohový útvar</li></ul>                                                                           |
|                                                                                       |                             | IV. část <ul style="list-style-type: none"><li>• členění textu</li><li>• jazykové prostředky a jejich funkce ve výňatku</li></ul>                                                                    |
| Žák formuluje výpovědi v souladu s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury. |                             |                                                                                                                                                                                                      |

Struktura ústní zkoušky z čjl přiložena v samostatném dokumentu.

Pracovní list - 2 texty:

1. výňatek z uměleckého textu - vylosované literární dílo ze seznamu žáka
2. výňatek z neuměleckého textu se vztahem k oboru bezpečnostně právní činnost

Odborná skupina 1 - Mgr. Blanka Novotná  
Ředitelka školy - Mgr. Anna Zedníková